

2006 - 7/8 klasse - 1.

Manipulerer medierne med os ?

En analyse af tv-avisen uge 10, år 2006

Mediernes magt og indflydelse

Massemedier som DR1 og TV2 præger vores hverdag. Millioner af danskere følger hver dag nyhedsudsendelser, der er med til at tegne deres billede af den verden, de lever i. Medierne får stadig større magt, og dermed ansvar.

Lever de op til det ansvar, som deres magt medfører ?

De landsdækkende kanaler, Danmarks Radio og TV2, kommer dagligt med mange nyhedsudsendelser.

Hvilke forskelle er der på deres nyhedsdækning, og hvilke målgrupper henvender de sig til ?

En verden i konstant forandring skaber flere nyheder, end TV2 og DR1 kan dække. Derfor må de prioritere, hvilke nyheder der skal vises, og hvor meget de skal fylde.

Hvor væsentlige er de udvalgte nyheder ?

Vi har forsøgt at analysere DR1 og TV2's nyhedsdækning i uge 10 og vil prøve at kaste lys over de største nyheder i løbet af ugen. Vi vil dele nyhederne op i tre; indenrigs- udenrigs- og tværnationale nyheder.

Vi griber sagen an ved at kigge på hvordan de to kanaler har dækket den pågældende nyhed, sammenligne det vi kommer frem til, og til sidst komme med vores egen mening!

Indenrigs:

Drab på Hasseris gymnasium

Drabet på en 18-årig pige fredag blev dækket, af Danmarks Radio mandag. DR1 brugte på 18.30- og 21.00 avisen tilsammen ca. 3 minutter på denne sag. DR1 vælger at lægge to forskellige vinkler på nyheden. I 18.30 avisen viser, de at skolen har fået tilknyttet præst og psykolog, for at hjælpe eleverne nemmere igennem psykisk problemer i forbindelse med drabet.

I 21.00 avisen er vinklen, hvordan elevernes første skoledag har været, og hvordan de mindes den 18-årige pige.

TV2 bruger mandag ca. halvandet minut på drabet. De interviewer elevformanden og rektor for gymnasiet, der begge er ramt af dyb sorg. De viser flere gange billeder af de mange blomster. Det virker, som om de til sidst ikke har nok stof til at fylde tiden ud og derfor bare bliver ved med at vende tilbage til blomsterne.

TV2 vælger at afdække pigens bisættelse om torsdagen. TV2 gør dette, da de gerne vil have mere nærhed i deres dækning. Vi skal føle med de pårørende.

Drab er en alvorlig sag og en af de største indenrigssager i løbet af ugen. Mord er en udsædvanlig begivenhed og noget der sidder dybt i de fleste, og derfor bliver der spillet meget på folks følelser, i hvert fald fra TV2s side. DR1 har en mere kontant og direkte vinkel. I forhold til nyhedens relevans synes vi, at dækningen er passende.

Salg af TDC

Nyheden handler om fire store kapitalfondes overtagelse af TDC. Da kapitalfondene begynder at tvangsindløse små-aktionærerne, stævner ATP, der ejer ca. 5 % af aktierne, både TDC og kapitalfondene.

TV2s dækning starter med et personportræt af små-aktionæren Mogens Nielsen.

Interviewet foregår i hans eget hjem og det bevirker, at man får et andet indtryk af sagen.

I forhold til DR1, hvor man ser på sagen som beskrevet ovenfor, er det lige pludselig Mogens Nielsen og ikke bare en eller anden små-aktionær, der ikke vil sælge.

Indslaget er mere følelsesladet og tager længere tid. Den største af små-aktionærerne, ATP's direktør udtaler sig også til TV2, i et længere interview.

DR bruger kortere tid på interview af private personer, og har til gengæld flere interview med fagfolk og politikere.

Vi synes at TV2's dækning er gjort for personlig. Vi har intet behov for at komme hjem til Mogens, og de spiller meget på den menneskelige vinkel, hvilket vi finder misvisende.

Den laveste arbejdsløshed i 30 år

Danmark har den laveste arbejdsløshed i 30 år. I december 2003 var der 186.000 arbejdsløse, og i januar 2005 kun 139.600. Begge kanaler griber sagen an ved at portrættere hver deres ældre nordjyde, der har fået arbejde igen. Begge kanaler vælger altså den menneskelige vinkel, hvor vi helt konkret ser, hvad den lave arbejdsløshed medfører. Herefter interviewer begge kanaler fagmænd. DR1 vælger at invitere formanden for velfærdskommissionens i studiet til en snak om, hvilke bagsider der kunne være. TV2 interviewer en økonom om det samme. De bruger

begge ca. 4 minutter, altså et langt indslag, som vi finder uberettiget. At bruge 4 minutter på at informere danskerne omkring den laveste arbejdsløshed i 30 år, og samtidig gøre opmærksom på hvilke bagsider der kan være, er acceptabelt. Vi mener bare at de 4 minutter blev brugt dårligt.

4 manglende cm. på toiletter

Kort handler sagen om: Et plejehjem i Haderslev skal flytte deres badeværelses vægge **4 cm**, for at overholde reglerne om afstanden imellem væg og toilet. Den anskuede pris for ombygningen er et tocifret millionbeløb.

DR vælger onsdag kun at bruge 2 minutter på indslaget. TV2 vælger onsdag og torsdag at bringe længere indslag, hvor de besøger plejehjemmet og interviewe flere beboere og tilknyttede.

Indslagets relevans er meget lav, i forhold til den tid det tager. Ydermere finder vi det absurd, at afdækningen af store uden- og indenrigs sager får mindre tid. TV2 bruger i dette indslag, efter vores mening, en frygtelig lokal nationalisme, hvorimod DR forholder sig mere professionelt og objektivt til sagen.

Tværnationalt:

Muhammed- sagen

Muhammed sagen var naturligvis en af de mest vigtigste tværnationalt politiske nyheder i uge 10. Vinklerne var bl.a.

- Hvorvidt plakater, der reklamerer for bogen "Hvad er Islam", skal hænge på Nørreport station ?
- Har komikere frie grænser i forhold til Islam ?
- Redaktør i Yemen kræves dødsdømt efter at have trykt Muhammed-tegningerne i frimærkestørrelse.
- Landmænd skal betale for Arlas tilbagegang af salget i mellemøsten.
- Konference imellem 25 unge danskere og 25 unge fra mellemøsten, hvor kultur, religion og ytringsfrihed skal diskuteres.
- Imamer splittet over konferencen.
- Den anerkendte tv-prædikant Amr Khaled kommer til Danmark.
- Konference imellem religiøse overhoveder og pressen, fredag.

Den aftagende Muhammed-krise var vel nok den største sag i uge 10. Dialogen kom meget i fokus blandt mange grupper i samfundet. Andre demonstrerer dog stadig intolerance og udviser ikke samarbejdsvillighed til at få løst konflikten.

Forskellen i dækningen er åbenlyst stor. TV2 har lange indslag omkring plakatsagen og komikeres ytringsfrihed. De tager pulsen på befolkningen og har mange interviews med almindelig danskere. I TV2's indslag trækker de formanden for Bane Danmark i studiet. Bane Danmarks formand mener at plakaterne kan virke stødende på nogle, men at reklamer for Islam generelt er accepteret.

TV2 har også et langt indslag fra konferencen fredag, med mange interviews bl.a. med lærde muslimer, en biskop, folk med tilknytning til pressen og en muslimsk studerende. De bygger indslaget op, ved først at vise de muslimske angreb på regeringens håndtering af sagen, og så den danske biskops svar på tiltale.

DR sætter meget fokus på mødet mellem unge muslimer og danskere. De ser konferencen som et glædeligt tiltag. DR møder allerede muslimerne i lufthavnen, og er til stede under store dele af konferencen. Vi mener at den form for journalistik er fremmede for forståelsen af kulturelle forskelle. Det er med til at tegne et andet billede, end det vi normalt ser i medierne.

DR satte også stor fokus på Amr Khaleds besøg i Danmark. Amr siges på det nærmeste at være en religiøs "superstar". Han er tv prædikant og kommer fra Egypten. Han talte for muslimer og har en stor folkelig appel. DR havde Amr Khaled i studiet til lang snak om kultur, religion og forståelse. Han gjorde det klart, at han ønskede at bygge bro mellem forskellige kulturer og religioner.

Begge kanaler vælger at dække sagen om redaktøren i Yemen, der kræves dødsdømt grundet trykningen af Muhammed-tegningerne, vel at mærke i frimærkestørrelse.

Begge dog meget kort, man ser de protesterende gå rundt. Det tager under et halv minut for begge kanaler at dække dette. Endnu et punkt vi finder underligt. Dvs. at ytringsfriheden bliver dødsdømt, her i form af den stakkels redaktør.. Alt sammen takket være deres tro, vel at mærke. Det synes vi begge kanaler burde have fokuseret mere på.

Muhammed-sagen ramte også de danske landmænd. Begge kanaler afdækkede dette. Igen fylder TV2s mere, da der skal interviewes mange, vi skal helt tæt på landmanden, der taber pengene. Hvor væsentligt det er, vides ikke endnu. Måske må landbrug lukke og måske vil intet ske, udover pengetabet.

Fugleinfluenza

Fugleinfluenzaen er en medieskabt katastrofe. "Katastrofens" omfang er skræmmende lille i forhold til det enorme medieberedskab, der blevet skabt omkring sagen.

Ingen mennesker i Europa har indtil videre fået den frygtede influenza.

Hver gang der kommer en almindelig influenzaepidemi til Danmark, dør ca. 1500 mennesker!

Det er for os ufatteligt, at medierne ønsker at blæse denne sag op til uhørte dimensioner. Ikke desto mindre har begge nyhedskanaler valgt at dække flere gange i løbet af ugen.

DR starter først på ugen tirsdag med afdækningen af fugleinfluenzaen. To katte er på den tyske ø Rügen, 50 km fra Danmark, fundet døde med fugleinfluenza. Relevansen i det indslag finder vi meget lav. At to dyr er fundet døde syd for den danske grænse er vel næppe berettiget til landsdækkende fjernsyn. Det er igen med til opildne danskernes sind og få os til at tro fugleinfluenzaen er langt værre, end den er.

Det er værste, at de dagen efter vælger at bruge halvandet minut på at dække den samme nyhed. Tirsdag lå Rügen 50 km. fra den danske grænse, men i nattens løb bevægede øen og dermed fugleinfluenzaen og de døde katte sig 10 km tættere på grænsen. Altså ligger øen nu 40 km fra Danmark ! Her har de en udsendt reporter på besøg hos en tysk familie.

Sådanne fejltrin er uprofessionelle og uacceptable på en licenskanal.

TV2. bruger bl.a. tirsdag tid på at afdække fugleinfluenzaen. De er på Bornholm, hvor beredskabet mod fugleinfluenzaen er blevet intensiveret, da Bornholm ligger midt i trækfuglenes bælte. Nu må bornholmerne ikke længere røre ved døde fugle. Men på den anden side, hvem har lyst til at røre ved døde fugle ?

Er det ikke bare et endnu trick for at føle os ramt af en truende katastrofe ?

Annemette Hommel-sagen

Kort om sagen: AnneMette Hommel er trukket tilbage fra den dansk-irakiske lejr, nærmere betegnet Camp Eden. Hun er mistænkt for at have brugt ulovlige metoder under afhøring. Hun blev hjemsendt i juni, 2004, fem måneder efter hendes chef, Henrik Flachs indtræden. 3 august hjemsendes Henrik Flach, da han havde ansvaret for folkene i Camp Eden, da Hommel var der. Henrik Flach fritages dog og kan ikke restforfølges som chef for Camp Eden i forbindelse med Hommelsagen.

TV2 afdækker sagen tirsdag med et mellemlangt indslag på ca. 2-3 minutter. De har en oberstløjtnant i studiet til et langt interview, og de viser mange billeder fra Camp Eden bl.a. fra det telt, hvor overgrebene menes at have fundet sted. Det er et lille trick, for selvom det så virkelig var der, overgrebene havde fundet sted, vises billederne udelukkende for at sætte folks tanker i gang.

De interviewer også Henrik i hans eget hjem, hvor han kritiserer sagen.

DR1 laver et længere indslag. De bruger rigtige mange interviews med flere forskellige højt stående militærfolk, bl.a. udenfor forsvarskommandoen. De har Henrik Flach i studiet til et mellemvarigt interview.

Begge kanaler bruger lang tid på at behandle en gammel sag. Begge kanaler har en kritisabel behandling af sagen. DR repeterer sig selv flere gange, med flere langtrukne interviews af militærfolk. DR får dog Henrik Falch i studiet, mens TV2 har en tilfældig oberstløjtnant i studiet.

Begge kanaler interviewer Annemette Hommel, men her er deres billedbrug vidt forskelligt. TV2 interviewer Hommel i dystre omgivelser, baggrunden er en mur med mørke skygger. Man associerer til en kælder, og det stiller Hommel i et dårligt lys, man ser hende som skurken. DR's interview er i normale omgivelser, og fremstiller hende neutralt.

Vi synes, at begge kanaler sætter for lang tid af til en nyhed, der er lidt forældet, den har ikke den store interesse og Annemette Hommel-sagen burde være afsluttet.

Udenrigs :

Irans atomprogram

Sagen omhandler Irans omstridte uranudvinding. Irans præstestyre siger, at det udelukkende skal bruges som energi, men amerikanerne mener at det er et skalkeskjul for at lave en atombombe. Først tages sagen op i FN's atomenergiagentur, som kommer frem til, at Iran ikke har fulgt rådets anvisninger, og sagen tages derfor op i FN's sikkerhedsråd.

TV2 dækker nyheden tirsdag, onsdag og torsdag, og det gøres fornuftigt. De fortæller om, at sagen tages op i de forskellige råd og bringer udklip af en tale fra USA's vicepræsident og et interview med Ruslands udenrigsminister.

DR1 har to dage i træk live reporteren Steffen Gram med fra New York. DR dækker nyheden yderst grundigt og lægger flere forskellige vinkler på sagen. DR belyser sagen godt og er både kritiske overfor USA og Irans præstestyre.

Det er tydeligt, at DR vægter en sådan nyhed højere ind TV2 og prioriterer at have live-optagelser to dage i træk. I forhold til nyhedens relevans og lokalitet, synes vi egentlig, at dækningen er rimelig. Begge kanaler har fokus på den mulige fare for Vesten. Og begge kanaler viser optagelser fra det amerikanske senat.

Vi synes, at der mangler den nationale vinkel på sagen. Den danske statsministers eller udenrigsministers holdning har vi ikke hørt.

Abort i USA.

For at tydeliggøre forskellen på DR1 og TV2 nyhedsdækningen, er det interessant, at DR tirsdag vælger at bringe et indslag fra den amerikanske stat South Dakota. I staten vil man indføre et total forbud mod abort. Straffen for abort bliver fem års fængsel

både for patient og læge. Abort kan kun tillades, hvis fødslen er livstruende, selv ikke hvis der er tale om voldtægt eller incest, kan kvinden få abort.

En sådan sag vælger TV2 totalt at ignorere. DR interesserer sig mere for de politiske vinkler, og vi tror, at det er derfor, de bringer nyheden. For os er en sådan nyhed af langt større interesse, end forskellige små indenrigs problemstillinger.

Konklusion og opsummering af analyse

Massemediernes tegner verdensbilledet for millioner af mennesker hver dag. Mange af de nyheder vi ser, får vi udelukkende igennem en tv-skærm eller en avis. Vi stoler på, at det massemedierne vælger at vise, er det rigtige, og at den eller de vinkler, hvormed de belyser sagen, er de væsentligste. Selvfølgelig er der ikke én rigtig måde at gøre det på; TV2 og DR1 gør det på hver deres måde og har hver deres publikum, og problemer. Et billede tegner sig dog; TV2 henvender sig til et bredere folkeligt publikum. De prioriterer indenrigssager højere end tværnationale og udenrigs. Folk kan nemmere identificere sig med Mogens Nielsen end Amr Khaled. Og det er vigtigt for TV2. De spiller på folks følelser, og vælger hellere mennesker frem for politik. De laver fjernsyn, som er nemmere tilgængeligt, det er mere hverdagsrelateret og derfor nemmere at forholde sig til.

Man kan se på TV2, at det ikke er en licenskanal. TV2 tjener penge på salg af tv-reklamer, og det er derfor essentielt for dem at have mange seere. Jo bredere publikum, jo flere interesserede i at købe reklameplads, og flere penge i kassen. DR er statsejet, og en licenskanal. De har visse forpligtelser, f.eks. er DR forpligtet til at vise nyheder på tegnsprog. Selvom døve er en minoritet, er de alligevel berettiget til nyhedsdækning. Vi kunne ikke forestille os et sådan tiltag fra TV2s side. DR appellerer mere til os. De laver tankevækkende fjernsyn. De belyser mere politiske emner, og har ofte flere interessante vinkler på alle sager. De har flere udenrigs- og tværnationale sager.

Hvorvidt Danmarks Radios nyhedsdækning favoriserer en venstreorienteret vinkel på politiske sager, har der været spredt debat om i medierne. Vi har hørt om begrebet ”kritiske licensbetalere”, men vi tror, DR har til opgave at være objektive, da kanalen er statsejet. Alligevel smutter små sætninger sig ind, som ”Peter Brixtofte *glimrede* ved sit fravær”, og vi synes her og generelt at kunne se en smule venstreorienteret fjernsyn.

Generelt billedbrug

Billedbrug er en af de vigtigste hjælpemidler i nyhedsformidling. DR1 og TV2 bruger billeder og virkemidler forskelligt. TV2 vil fremstille en mere sort/hvid og letforståelig vinkel. De vælger et billedbrug, der let fremkalder sentimentale tanker og følelser.

DR bruger et mere reelt billedbrug, de fremstiller virkeligheden mere nuanceret, der fortælles historier med mange perspektiver. DR fremstiller ikke personer dårligt eller godt via deres billeddækning, de lader personernes udtalelser stå for sig.

Lever medierne op til deres ansvar

- Er Muhammedsagen en medieskabt krise ?

Aviser og fjernsyn har et ansvar for, at den brede befolkning bliver informeret om udenrigs- såvel som indenrigssager. Vi vil gerne vide, når dansk soldat dør i Irak, eller når en børnehave lukker. De fleste danskere er interesseret i at holde sig fast orienteret om verdenssituationen såvel som den lokale situation.

Vi er interesseret i information for at kunne danne os en mening om den verden, vi lever i. Men er vi interesseret i en Muhammed-krise, der påfører Danmark skade, både økonomisk og omdømmemæssigt?

Folk over hele verden har fået et helt andet billede af danskere og Danmark. Vi er ikke længere så anonyme som før.

Konflikten bunder i Jylland Postens tegninger, altså et danske medie der provokerer en milliard muslimer. Krisen eskalerer, verdens opmærksomhed rettes mod Danmark. Medierne har skabt denne konflikt, og derfor burde de være de første til at prøve og løse den.

I stedet fortsætter de landsdækkende kanaler med at vise billeder og optagelser, der opildner både muslimer og danskers sind. Altså kløften bliver dybere.

I uge 10 kommer dialogen endelig i fokus. Regeringen tager initiativ til forskellige konferencer og møder, hvor dialogen er i fokus. De er med til mindske kløften. Det er selvfølgelig positivt, men kunne konflikten være stoppet eller formindsket på et tidligere tidspunkt ?

Krisen har kostet menneskeliv, ambassadeafbrændinger mm.

Efterfølgende har krisen skabt en masse debat om kultur, religion og forskelle.

Det er selvfølgelig utrolig fremmede, men vi synes godt, at medierne kunne have spillet en større rolle i løsningen og forebygningen af konflikten.

For det meste er massemedier den eneste informationskilde, vi har. Det er til tider svært at gennemskue hvad og hvorfor de nyheder vi ser, er blevet udvalgt.

Afrunding

Vi synes at opgaven har været udfordrende og anderledes. Vi vil fremover se tv og især nyhederne med andre øjne. Vi kan efter vores analyse godt se, at selvom vi til tider finder TV2's nyheder overfladiske og irrelevante, virker deres små trick.. Vi synes dog begge, at DR1 laver mere interessant fjernsyn, som er mere nuanceret og politisk væsentligt. Det er fordi, vi interesserer os mere for sådanne ting, end fx at se et live interview fra Rügen, eller høre om hvorvidt en nordjyde har fået sit job igen. Ikke fordi det er uvæsentligt, vi mener bare at landsdækkende fjernsyn skal tage større emner op, og udvide den horisont, mange går rundt med i løbet af en dag, for den kan være skræmmende lille.

Vi synes at konkurrencen er et godt initiativ, og selvom der kun er én vinder, har alle forhåbentligt vundet et par kritiske øjne, hvormed de kan se nyhederne, og nemmere forholde sig til den verden de lever i. Vi har lært, at det billede massemediernes giver os kan være forkert, og præge vores eget verdensbillede mere.

Skrevet af:

Ebbe H. Bertelsen 7/10

Thyge R. Enggaard 2/10

Fjernsyn : Himmerby